

Lovisenberg
diakonale høgskole

Studieplan

Videreutdanning i palliativ omsorg

30 studiepoeng, deltid over 1 år

Kull H2026

Revidert plan 02.2018

Justert 12.2021, 27.01.2023, 22.12.2023, 25.06.2024, 27.01.2025, 27.11.2025

Lovisenberg diakonale høgskole

Innholdsfortegnelse

Innledning	1
Bakgrunn for etablering av studiet.....	1
Studiets formål og faglige profil	1
Opptakskrav	3
Læringsutbytte	3
Studiets innhold og oppbygging	4
Første semester	5
Andre semester	5
Studiets arbeids-, lærings- og undervisningsformer.....	5
Skikkethetsvurdering.....	6
Vurderingsformer.....	6
Obligatoriske læringsaktiviteter	6
Internasjonalisering	7
Utdanningskvalitet	7
Pensum	8
Emneoversikt.....	8
PALEKS1 - Teori- og verdigrunnlag	8
PALEKS2 – Pasientrettet omsorg og tjenestetilbud	12

Innledning

Videreutdanning i palliativ omsorg har et omfang på 30 studiepoeng. Studiet gjennomføres som et deltidsstudium over ett år. Studiet kvalifiserer til å arbeide i stillinger som krever spesialkompetanse til å møte pasienter som er livstruende syke og døende, uavhengig av alder og sykdom.

Bakgrunn for etablering av studiet

Tverrfaglig videreutdanning i palliativ omsorg, som startet høsten 1999, var den første i sitt slag i Norge. Da Lovisenberg Lindring og Livshjelp (tidligere kjent som Hospice Lovisenberg) åpnet i 1994, ble palliativ omsorg et viktig kompetanseområde og satsningsområde for Lovisenberg diakonale høgskole (LDH).

I Stortingsmelding 24, Lindrende behandling og omsorg (St. Meld. nr. 24, 2019-2020), vises det til at det er utfordringer knyttet til kvalitet, kapasitet og kompetanse i tilbudet om palliativ omsorg til voksne, barn, unge, eldre og deres pårørende. De seks hovedutfordringene meldingen peker på, er:

1. Lite åpenhet om døden.
2. Palliativ omsorg integreres for sent og for lite i behandlingsforløpet.
3. Utilstrekkelig grad av medvirkning og valgfrihet.
4. Tilbudet til barn og unge er ikke godt nok tilrettelagt.
5. Manglende ivaretagelse av pårørende og behov for frivillig innsats.
6. Manglende kompetanse og kunnskap.

Tradisjonelt har tilbudet om palliativ omsorg hovedsakelig vært rettet mot pasienter med kreftsykdom. Imidlertid har pasienter med andre kroniske sykdommer, som hjerte-, lunge- og nyresykdom, demens, samt personer med psykisk utviklingshemming, rusmiddelproblemer og psykiske helseproblemer, også behov for økt tilgang til palliativ behandling og omsorg (Helsedirektoratet 2015; NOU, 2017:16). Et godt tjenestetilbud til personer med ulike palliative behov krever samarbeid mellom flere faggrupper og tverrfaglig innsats.

Studiets formål og faglige profil

Begrepet palliasjon stammer fra det latinske «pallium» som betyr kappe. Det symboliserer en form for beskyttelse som gir lindring og beskytter selv om årsaker ikke fjernes. Fagfeltet palliativ omsorg har sitt utspring i hospicebevegelsens idéer og tilnærmingsmåter.

Videreutdanningen i Palliativ omsorg baserer seg på Verdens helseorganisasjons (WHO) beskrivelse av fagfeltet 'Palliative care'¹:

“WHO (2023) defines palliative care as an approach that improves the quality of life of patients – adults and children – and their families who are facing problems associated with life-threatening illness. It prevents and relieves suffering through the early identification, impeccable assessment and treatment of pain and other problems, whether physical, psychosocial, or spiritual.

Palliative care:

- provides relief from pain and other distressing symptoms;
- affirms life and regards dying as a normal process;
- intends neither to hasten nor postpone death;
- integrates the psychological and spiritual aspects of patient care;
- offers a support system to help patients live as actively as possible until death;
- offers a support system to help the family cope during a patient's illness and their own bereavement;
- uses a team approach to address the needs of patients and their families, including bereavement counselling, if indicated;
- will enhance quality of life, and may also positively influence the course of illness; and
- is applicable early in the course of illness, in conjunction with other therapies that are intended to prolong life, such as chemotherapy or radiation therapy, and includes those investigations needed to better understand and manage distressing clinical complications.”

I norsk kontekst brukes gjerne begrepene palliativ omsorg, palliasjon og lindrende behandling, omsorg og pleie som likeverdige begreper eller om hverandre. Omsorg er sentralt i arbeidet med syke mennesker og begrepet brukes av flere faggrupper. Livskvalitet, lindring, velvære og livshjelp er viktige perspektiver. Den omsorgsfulle handling basert på kunnskap, kompetanse, ansvar og respekt for den enkelte er sentralt (Nissen, 1877/2000). Palliativ omsorg vektlegger at helsepersonell skal se både den syke og de pårørendes behov. Målet er å gi pasientene og deres pårørende best mulig livskvalitet. Sentrale prinsipper er å gi aktiv behandling, pleie og omsorg til den som er livstruende eller uhelbredelig syk, og til mennesker med kort forventet levetid. Lindring av pasientens fysiske symptomer og tiltak rettet mot psykiske, sosiale og åndelige/eksistensielle problemer er sentralt.

¹ <https://www.who.int/europe/news-room/fact-sheets/item/palliative-care>

Høyskolens profil og sentrale verdier er nestekjærlighet og kvalitet. Nestekjærlighet uttrykkes ved respekt, omsorg og solidaritet. Kvalitet sikres gjennom fagkompetanse, åpenhet og ansvar. Høyskolen stimulerer og styrker studentenes bevissthet på hvordan verdier skaper holdninger og hvordan verdier får følger for væremåter og valg av handlinger i møte med de syke og deres pårørende.

Motiverte og faglig dyktige yrkesutøvere er både en ambisjon og et mål. Kunnskaper, ferdigheter, holdninger og inspirasjon til å arbeide i det kliniske feltet er sentralt. Studiet baserer seg på det fremste innen forskning og erfaringskunnskap. Høyskolen tilstreber at studiet skal svare til hva klinikere opplever er krav til kompetanse i kliniske situasjoner. Videreutdanningen i palliativ omsorg har et kunnskapsbasert og praksisnært perspektiv på læring. I tilrettelegging og gjennomføring av studiet søkes dette ivaretatt, og læringsutbyttene er styrende.

Opptakskrav

Opptakskravet er fullført bachelorgrad innen helse- og sosialfag. For utfyllende regler, se [forskrift om opptak ved LDH](#).

Læringsutbytte

Kandidaten skal etter fullført videreutdanning ha oppnådd følgende læringsutbytte, definert innen kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskap

Etter fullført videreutdanning har kandidaten

- avansert kunnskap om hospicefilosofien
- avansert kunnskap om palliativ omsorg
- inngående kunnskap om sentrale områder innen palliativ behandling
- inngående kunnskap om sentrale områder i behandling, pleie og omsorg i livets slutfase

Ferdigheter

Etter fullført videreutdanning kan kandidaten

- anvende kunnskap om hvordan livstruende sykdom påvirker pasient og pårørendes opplevelser og erfaringer
- kartlegge og vurdere pasienters symptomer og plager
- lindre symptomer i palliativ fase og i livets slutfase
- yte forsvarlig og omsorgsfull helsehjelp til livstruende syke, døende og pårørende

- bidra til å sikre forsvarlig og sammenhengende pasientforløp mellom tjenestesteder og på tvers av tjenestenivå
- anvende kunnskapskilder kritisk, samt anvende faglige kunnskaper og resultater fra forsknings- og fagutviklingsarbeid i klinisk praksis

Generell kompetanse

Etter fullført videreutdanning kan kandidaten

- være bevisst egne verdier og livssyn, vise respekt for andre menneskers verdier og livssyn, samt overholde etiske, juridiske og faglige forpliktelser
- identifisere og analysere etiske utfordringer i klinisk praksis
- bidra til tverrprofesjonell samhandling om tjenestetilbudet
- formidle faglige vurderinger og ta initiativ til faglige diskusjoner i klinisk praksis for å fremme nytenkning og innovasjonsprosesser i utvikling av tjenestetilbudene til livstruende syke, døende og pårørende

Studiets innhold og oppbygging

Studiet har et omfang på 30 studiepoeng og er organisert som et deltidsstudium med 15 studiepoeng per semester over ett år. Forventet studieinnsats er 20 timer i uken (ca. 400 timer per semester).

Hvert semester gjennomføres med en stedlig samlingsuke ved Lovisenberg diakonale høgskole (LDH), digitale samlingsuker og nettbasert arbeid mellom samlingsukene.

Studiet inkluderer ikke praksisstudier. Det forventes imidlertid at studentene møter livstruende syke og/eller døende pasienter i deres daglige yrkesutøvelse.

Tabell 1. Studiemodell for videreutdanning i palliativ omsorg

Semester	Emnekode og navn	Studiepoeng totalt
1	PALEKS1: Teori- og verdigrunnlag	10
	PALEKS2: Pasientrettet omsorg og tjenestetilbud	20
2	Del 2a - Pasientrettet omsorg og palliasjon Del 2b - Tjenestetilbud til livstruende syke og/eller døende pasienter	

Første semester

I løpet av det første semesteret får studentene en innføring i grunnleggende konsepter og teorier innen palliativ omsorg gjennom PALEKS1. Dette inkluderer en dyptgående studie av hospicefilosofien samt sentrale begreper som håp, mening, lidelse, og åndelig og eksistensiell omsorg.

I tillegg innleder studentene arbeidet med emnet PALEKS2, del 2a, der de lærer om behandling, pleie og omsorg for livstruende syke og døende pasienter. Dette emnet dekker også avansert symptomlindring, barnepalliasjon, pårørendes rolle, etiske perspektiver, og kommunikasjon med pasienter og pårørende. PALEKS2, del 2a videreføres og avsluttes i andre semester.

Andre semester

I det andre semesteret fullfører studentene emnet PALEKS2, *Pasientrettet omsorg og tjenestetilbud*. Dette inkluderer del 2a og 2b. I del 2b *Tjenestetilbud til livstruende syke og/eller døende pasienter*, tilegner studentene seg kunnskap om organiseringen av palliativ omsorg i Norge, både innenfor kommune- og spesialisthelsetjenesten, og innenfor grunnleggende og spesialisert palliasjon. Studentene får også innsikt i globale utfordringer innen palliativ omsorg. I del 2b skal studentene utvikle kunnskap om kvalitetsforbedring innen palliativ omsorg og de skal planlegge og presentere et kvalitetsforbedringsprosjekt.

Studiets arbeids-, lærings- og undervisningsformer

Læringsutbyttene er styrende for gjennomføring av studiet og for arbeidsmåtene som benyttes. Emneinndelingen og emnenes tilhørende temaområder representerer ikke rekkefølgen i undervisningen. Både samlinger på høyskolen og digitale samlinger i høstsemesteret dekker fagstoff fra PALEKS1 og PALEKS2. Undervisningen består delvis av forelesninger, men inkluderer også obligatoriske læringsaktiviteter, arbeid i basisgrupper, simulering og selvstudium. Disse arbeidsformene skal stimulere studentene til kunnskapssøken, refleksjon og til å være fagkritisk i kjente og nye kliniske situasjoner. Vurderingsformene er en videreføring av arbeidsformene som brukes i studieløpet.

Læring og undervisning baserer seg på voksenpedagogiske prinsipper, og studiet forutsetter stor grad av selvstendighet og egeninnsats fra studentene. Studentenes erfaringer benyttes aktivt i undervisningen, ved arbeid i basisgrupper og i obligatoriske læringsaktiviteter.

Et godt læringsmiljø er viktig for læringsutbyttet. Det legges opp til samarbeid, slik at en i fellesskap kan utvikle et godt læringsmiljø, både studenter imellom og mellom lærere og studenter. Klassens time er et forum for studenter og lærere, og samlingene er synliggjort på timeplanen. Både studenter og lærere kan melde saker. Hensikten med klassens time er å:

- bidra til forutsigbarhet i studiet
- bidra til utvikling av et godt læringsmiljø
- være et forum hvor «ting kan tas opp uformelt» i samtaler og diskusjoner
- gi mulighet til innflytelse på noen tema i undervisningen

Skikkethetsvurdering

Høyskolen skal gjennom hele studiet gjøre en vurdering av om den enkelte student er skikket for yrket i henhold til [universitets- og høyskoleloven](#) og [universitets- og høyskoleforskriften](#). Formålet med skikkethetsvurdering er å avgjøre om en student utgjør en mulig fare for liv, fysisk og psykisk helse, rettigheter eller sikkerhet til de studenten vil komme i kontakt med under praksis eller under framtidig yrkesutøvelse. Dersom det er begrunnet tvil om en student er skikket, skal høyskolen igangsette sak om særskilt skikkethetsvurdering.

Vurderingsformer

Studiet benytter ulike vurderingsformer. Disse er gjengitt etter beskrivelse av emnene. Vurderingsuttrykk som blir benyttet er enten gradert karakter A-F eller bestått/ikke bestått. Eksamener gjennomføres i henhold til [forskrift om studier og eksamen ved LDH](#).

Obligatoriske læringsaktiviteter

Med obligatoriske læringsaktiviteter menes obligatorisk arbeid som foregår i basisgrupper eller individuelt etter retningslinjer gitt fra høyskolen.

Hensikten med læringsaktivitetene er at studenten

- fordyper seg i litteratur om håp og/eller mening eller lidelse
- reflekterer over hvordan helsepersonell kan fremme håp og/eller mening eller lindre lidelse hos pasienter i palliativ sykdomsfase i yrkespraksis
- lærer skriftlig framstilling av en fagtekst
- lærer å søke etter forskning

- trener på kommunikasjon i ulike situasjoner innen palliativ omsorg ved bruk av rollespill og prinsipper for simulering
- reflekterer rundt kommunikasjon med pasienter i palliativ fase og deres pårørende
- trener på å reflektere over egne og andres kommunikasjonsferdigheter og kommunikasjonsteknikker
- trener på å kartlegge, vurdere og lindre pasienters symptomer og plager
- trener på å anvende faglig kunnskap i pasientsituasjoner
- trener på å kommunisere om faglige problemstillinger, analysere og konkludere
- trener på å kommunisere og samhandle med pasienter slik at de opplever å være involvert og ivaretatt
- erfaringsutveksling om palliasjon og kliniske utfordringer
- samarbeider i basisgruppe for å belyse forbedring av tjenestetilbud og/eller bedring av kvalitet på tjenestene
- lærer å forberede, planlegge og å gjennomføre en posterpresentasjon
- fordypet seg i litteratur om et valgt tema, samt gjøre aktivt bruk av yrkeserfaringer
- reflekterer over hvordan relevant litteratur kan anvendes i kvalitetsforbedring av tjenestene innen palliativ omsorg

Internasjonalisering

På [LDHs nettsider om internasjonalisering](#) er det informasjon om høyskolens internasjonale samarbeid.

Utdanningskvalitet

Høyskolen arbeider kontinuerlig for å sikre og utvikle utdanningskvaliteten. Kvalitetsarbeidet bygger på deling og deltakelse, der åpen informasjonsflyt og aktiv medvirkning fra studenter og ansatte gir grunnlag for løpende forbedring. Studentenes erfaringer er en viktig del av kunnskapsgrunnlaget for kvalitetsutvikling. Studentmedvirkning ivaretas gjennom studentdemokratiet, klassens time, tillitsvalgte og representasjon i råd og utvalg. Alle emner og studieprogram evalueres jevnlig i tråd med LDHs kvalitetssystem. Kvaliteten i praksisstudiene styrkes gjennom faste samarbeidsfora med praksisfeltet og systematisk utvikling av praksisveilederes kompetanse, blant annet gjennom et formalisert veiledningsprogram.

Pensum

Pensum omfatter både obligatorisk og selvvalgt litteratur. Deler av pensum er engelskspråklig og på skandinaviske språk, og det forutsettes at studenten har grunnleggende ferdigheter i å lese disse språkene. Forelesningene kan foregå på norsk, skandinaviske språk og engelsk.

Emneoversikt

Videreutdanningen i palliativ omsorg består av to emner. Emneoversikten gir en beskrivelse av hvert emne inkludert forventet læringsutbytte, innhold, arbeids- og undervisningsformer samt vurderingsformer.

PALEKS1 - Teori- og verdigrunnlag

Engelsk emnenavn: Theory and values

Studiepoeng: 10

Semester: 1

Undervisningsspråk: Norsk, andre skandinaviske språk og engelsk

Krav til forkunnskaper: Ingen

Hensikten med emnet

I dette emnet utvikler studentene forståelse for teori- og verdigrunnlaget innen palliativ omsorg. Studentene får innføring i prinsipper fra hospicefilosofien og palliativ omsorg. Åndelig og eksistensiell omsorg og sentrale begreper innen palliativ omsorg som håp, mening og lidelse vektlegges.

Emnets læringsutbytte

Kunnskap

Etter fullført emne forventes det at studenten har

- inngående kunnskap om ivaretagelse av åndelige og eksistensielle behov hos livstruende syke og døende pasienter
- inngående kunnskap om hvordan ulike kulturer og livssyn påvirker forståelse av livstruende sykdom og død
- kunnskap om betydningen av livsløp og verdier i tilretteleggelsen av et godt helsetilbud

Ferdigheter

Etter fullført emne forventes det at studenten kan

- analysere hvordan prinsipper fra hospicefilosofien og palliativ omsorg kan anvendes i klinisk praksis
- anvende og forholde seg kritisk til ulike informasjonskilder
- anvende faglig kunnskap og relevante resultater fra forsknings- og utviklingsarbeid

Generell kompetanse

Etter fullført emne forventes det at studenten har

- innsikt i betydningen av tverrprofesjonell samhandling i palliativ omsorg

Emnets innhold

- hospicefilosofi – hovedprinsipper
- palliativ omsorg – hovedprinsipper
- ulike syn på døden
- åndelige og eksistensielle behov
- sentrale begreper:
 - håp
 - mening
 - lidelse

Arbeids- og undervisningsformer

- forelesninger
- arbeid i basisgrupper
- selvstudium
- individuell skriftlig refleksjonsoppgave

Obligatorisk læringsaktivitet

Obligatorisk læringsaktivitet 1: Individuell skriftlig refleksjonsoppgave

Tema: Fremme håp og/eller mening eller lindre lidelse

Hensikt:

- fordyper seg i litteratur om håp og/eller mening eller lidelse
- reflekterer over hvordan helsepersonell kan fremme håp og/eller mening eller lindre lidelse hos pasienter i palliativ sykdomsfase i yrkespraksis
- lærer skriftlig framstilling av en fagtekst
- lærer å søke etter forskning

Faglige krav:

- beskriver kort en pasientsituasjon der en pasient er/var i palliativ sykdomsfase
- vurderer hvordan helsepersonell kan fremme håp og/eller mening eller lindre lidelse hos pasienten i den aktuelle pasientsituasjonen i lys av egen yrkeserfaring, relevant pensum fra emnet PALEKS1 og 1 selvvalgt forskningsartikkel
- diskuterer pasientsituasjon og disposisjon for oppgaven med de andre medlemmene av basisgruppen (nærværspiktig, se timeplan)

Oppgavetekniske krav:

- LDHs mal for skriftlige oppgaver brukes.
- Besvarelsen har en kort innledning, hoveddel og kort avslutning.
- [Retningslinjer for oppgaveskriving](#) følges med referanser til litteratur og litteraturlisten settes opp til slutt i besvarelsen.
- Besvarelsens lengde er maksimalt 1200 ord og antall ord oppgis på forsiden.

Veiledning: Det gis veiledning i fellesundervisning og i Canvas..

Innlevering: Innlevering i Canvas.

Vurderingsuttrykk: Godkjent/ikke godkjent

Godkjenning er knyttet til at faglige og oppgavetekniske krav er oppfylt. Besvarelsen vurderes av faglærer. Studentene får individuell skriftlig tilbakemelding.

Vurderingsform

Individuell skriftlig hjemmeeksamen. Studenten arbeider med besvarelsen gjennom hele 1. semester.

Forutsetning: For å kunne fremstille seg til eksamen må obligatorisk læringsaktivitet 1 være vurdert til godkjent.

Veiledning: Det gis veiledning i fellesundervisning og i Canvas.

Vurderingsuttrykk: Bestått/ikke bestått

Faglige krav:

- beskriver kort en pasientsituasjon der en pasient er/var i palliativ sykdomsfase
- vurderer hvordan helsepersonell kan fremme håp og/eller mening eller lindre lidelse hos pasienten i den aktuelle pasientsituasjonen i lys av egen yrkeserfaring, relevant pensum fra emnet PALEKS1 og 3 selvvalgte forskningsartikler

- tekst fra læringsaktivitet 1 kan anvendes
- minimum 10 ulike referanser fra pensum PALEKS1 og 100 sider selvvalgt litteratur som inkluderer minimum 3 selvvalgte forskningsartikler skal anvendes. Forskningsartikkelen fra læringsaktivitet 1 kan anvendes.
- litteratur som inngår i pensum til PALEKS2, prosedyrer, standarder, nasjonale handlingsplaner, NOUer, Stortingsmeldinger, retningslinjer, rapporter, skjønnlitteratur, bachelor- og masteroppgaver og pensum skrevet spesifikt for bachelorstudiet kan ikke anvendes som selvvalgt pensum

Oppgavetekniske krav:

- Besvarelsen har innledning, hoveddel og avslutning.
- Det skal brukes referanser til litteratur og litteraturlisten settes opp til slutt i besvarelsen. Henvisningsmåten og litteraturlisten følger [retningslinjer for oppgaveskriving](#).
- Selvvalgt litteratur markeres med stjerne i litteraturlisten, antall sider oppgis ved hver referanse og summeres opp.
- Besvarelsens lengde er maksimalt 2500 ord, antall ord oppgis på forsiden og LDHs mal for skriftlige oppgaver brukes.

Kriterier for vurdering:

- Pasientsituasjonen beskriver en pasient som er i palliativ sykdomsfase. Omfang på pasientsituasjonen er 150-250 ord. Dersom pasientsituasjonen overstiger 250 ord, må besvarelsen trekkes for det.
- Besvarelsen viser forståelse og selvstendighet i vurderingen av hvordan helsepersonell kan fremme håp og/eller mening eller lindre lidelse hos pasienten i den aktuelle pasientsituasjonen
- Besvarelser som ligger på nevne- eller beskriv nivå må trekkes for dette.
- Påstander, argumenter og egen yrkeserfaring som anvendes må underbygges med referanser. Dersom besvarelsen i stor grad beskriver egen yrkeserfaring uten at den underbygges med litteratur må oppgaven vurderes til ikke bestått.
- Besvarelsen anvender minimum 10 ulike referanser til pensum fra PALEKS1 og 100 sider selvvalgt litteratur, inkludert 3 selvvalgte forskningsartikler (forskningsartikkelen som er anvendt i læringsaktivitet 1 kan anvendes). Dersom dette kriteriet ikke er oppfylt må besvarelsen trekkes for dette.
- Selvvalgt litteratur skal markeres med stjerne, sidetall oppgis ved hver referanse og antall sider selvvalgt litteratur summeres opp.

- Besvarelsen er maksimalt på 2500 ord. Besvarelser som er over 2500 ord, må trekkes for dette.

PALEKS2 – Pasientrettet omsorg og tjenestetilbud

Engelsk emnenavn: Patient-centred palliative care and health care services

Studiepoeng: 20

Semester: 1 og 2

Undervisningsspråk: Norsk, andre skandinaviske språk og engelsk

Krav til forkunnskaper: PALEKS1

Del 2a - Pasientrettet omsorg og palliasjon

Hensikten med del 2a av emnet

I del 2a får studentene kunnskap om behandling, pleie og omsorg til livstruende syke og døende pasienter med ulike diagnoser og palliative behov. Studentene lærer om avansert symptomlindring uavhengig av diagnose. Studentene får innføring i barnepalliasjon og barn som pårørende. Del 2a vektlegger også etiske perspektiver og etisk argumentasjon, det å leve med livstruende sykdom og kommunikasjon og samhandling med livstruende syke pasienter og pårørende.

Emnets læringsutbytte

Kunnskap

Etter fullført emne forventes det at studenten har

- inngående kunnskap om sentrale problemstillinger innen palliativ omsorg til pasienter med ulike diagnoser
- kunnskap om grunnleggende prinsipper for barnepalliasjon
- kunnskap om barn som pårørende
- avansert kunnskap om behandling, pleie og omsorg i livets slutfase
- inngående kunnskap om hvordan livstruende sykdom påvirker pasient og pårørendes liv
- inngående kunnskap om å møte personer i sårbare livssituasjoner
- kunnskap om velferdsteknologi i palliativ oppfølging i hjemmet
- kunnskap om alternativ behandling og/eller supplerende behandling

Ferdigheter

Etter fullført emne forventes det at studenten kan

- kartlegge og vurdere pasienters symptomer og plager
- lindre symptomer og plager

- anvende faglig kunnskap og relevante resultater fra forsknings- og utviklingsarbeid til å yte forsvarlig helsehjelp til livstruende syke og døende pasienter

Generell kompetanse

Etter fullført emne forventes det at studenten kan

- analysere og reflektere over etiske problemstillinger i arbeidet med livstruende syke, døende pasienter og pårørende
- kommunisere og samhandle med pasienter og pårørende slik at de opplever å være involvert og ivaretatt
- kommunisere om faglige problemstillinger, analysere og konkludere både med helsepersonell og til allmennheten

Emnets innhold

- behandling, pleie og omsorg til livstruende syke og/eller døende pasienter
- kreftsykdommer, lungesykdommer, nevrologiske sykdommer, demens, hjertesykdom og nyresvikt
- rusmiddelmisbruk
- personer med utviklingshemming
- behandlingsprinsipper uavhengig av diagnose
- symptomlindring – uavhengig av diagnose
- smerter, fatigue, kvalme, oppkast, munnhuleproblemer, ernæringsproblemer, obstipasjon, delirium og dyspné
- velferdsteknologi
- omsorg til livstruende syke og døende barn
- barn som pårørende
- psykiske og psykologiske reaksjoner hos livstruende syke og/eller døende pasienter
- angst, depresjon, suicidalitet
- å leve med livstruende sykdom
- livskvalitet
- sosiale nettverk
- intimitet og nærhet i palliativ fase
- personer i sårbare livssituasjoner
- kommunikasjon og samhandling med livstruende syke pasienter og pårørende
- etiske perspektiver og etisk argumentasjon

Arbeids- og undervisningsformer

- forelesninger
- læringssti
- selvstudium
- simulering
- studiebesøk

Obligatorisk læringsaktivitet

Del 2a har to obligatoriske læringsaktiviteter.

Obligatorisk læringsaktivitet 2: Kommunikasjon med pasienter i palliativ fase og pårørende

Tema: Kommunikasjon med pasienter i palliativ fase og pårørende.

Hensikt:

- trener på kommunikasjon i ulike situasjoner innen palliativ omsorg ved bruk av rollespill
- reflekterer over kommunikasjon med pasienter i palliativ fase og deres pårørende
- trener på å reflektere over egne og andres kommunikasjonsferdigheter og kommunikasjonsteknikker

Faglige krav:

- har lest relevant pensumlitteratur og gjort forberedelser i Canvas

I film:

- rollespiller seg selv som helsepersonell i ett av scenariene (ligger i læringsstien i Canvas som er en obligatorisk del av læringsaktiviteten)

I basisgruppen:

- reflekterer over hva slags kommunikasjonsferdigheter som ble tatt i bruk, og hvordan bruken av disse ferdighetene bidro til at læringsutbyttene ble nådd
- reflekterer over hva som kunne vært gjort annerledes i situasjonen, og hvordan dette påvirket samtalen
- reflekterer over egne og andres kommunikasjonsferdigheter og kommunikasjonsteknikker ut ifra læringsutbytter i det enkelte scenario
- pensumlitteratur om kommunikasjon må trekkes inn i refleksjonen

Gjennomføring:

Gjennomføres individuelt:

- rollespiller deg selv som helsepersonell i ett av scenariene som ligger i Canvas. Rollespillet filmes. Du må få en venn, samboer, medstudent, kollega eller lignende som motspiller. Filmen skal maksimalt vare i 7 minutter

Gjennomføres i basisgruppen (kan gjøres stedlig eller digitalt):

- spiller av filmen av rollespillet for de andre medlemmene av basisgruppen
- studenten som spiller av sin film, reflekterer først over egne kommunikasjonsferdigheter og hvordan de bidro til at læringsutbyttene ble nådd
- deretter reflekterer basisgruppen i fellesskap over bruk av kommunikasjonsferdigheter og kommunikasjonsteknikker ut ifra læringsutbyttene i det enkelte scenario
- avslutningsvis reflekterer basisgruppen sammen over hva de har lært av å arbeide med læringsaktiviteten.

Vurdering:

Godkjent/ikke godkjent er knyttet til at faglige krav er oppfylt.

Dersom læringsaktiviteten vurderes til ikke godkjent, må studenten levere en skriftlig oppgave etter avtale med faglærer.

Obligatorisk læringsaktivitet 4: Simulering med fokus på pasienter med behov for palliative tiltak

Tema: Mennesker med behov for palliative tiltak.

Hensikt:

- trene på å kartlegge, vurdere og lindre komplekse symptomer og plager
- trene på å anvende faglig kunnskap i pasientsituasjoner
- trene på å kommunisere om faglige problemstillinger, analysere og konkludere
- trene på å kommunisere og samhandle med pasienter eller pårørende slik at de opplever å være involvert og ivaretatt
- erfaringsutveksling om palliasjon og kliniske utfordringer

Faglige krav:

- møter forberedt ved å ha gjort forberedelser i Canvas
- deltar aktivt i simulering, refleksjon og tilbakemeldinger til medstudenter
- anvender fagkunnskap i pasientsituasjon, diskusjon og refleksjon

Gjennomføring:

- Klassen deles i grupper basert på basisgruppene. Det vil være satt av tid til simulering for en gruppe, samtidig som det foregår annen undervisning for de resterende gruppene. Mer informasjon om dette i Canvas.
- Under simuleringen vil studentene veiledes av faglærere.
- Ulike scenarier benyttes i simuleringen. Studentene får den informasjonen de trenger for å kunne delta i det enkelte scenariet.

Vurdering:

Godkjent/Ikke godkjent er knyttet til at faglige krav er oppfylt.

Dersom læringsaktiviteten vurderes til ikke godkjent eller ved manglende deltakelse, må studenten levere en oppgave etter avtale med faglærer.

Vurderingsform

Se vurderingsform under PALEKS2, del 2b: Tjenestetilbud til livstruende syke og/eller døende pasienter.

Del 2b – Tjenestetilbud til livstruende syke og/eller døende pasienter**Hensikten med del 2b av emnet**

I del 2b får studentene forståelse for hvordan palliativ omsorg er organisert i Norge i både kommune- og spesialisthelsetjenesten og innen grunnleggende og spesialisert palliasjon. Videre får studentene innsikt i utfordringer i palliativ omsorg i et globalt perspektiv. Studentene skal utvikle kunnskap om kvalitetsforbedring innen palliativ omsorg og skal planlegge og presentere et kvalitetsforbedringsprosjekt.

Emnets læringsutbytte**Kunnskap**

Etter fullført emne forventes det at studenten har

- inngående kunnskap om organisering av det palliative tjenestetilbudet i Norge
- kunnskap om palliativ omsorg i et globalt perspektiv
- kunnskap om pasientenes og pårørendes juridiske og sosiale rettigheter
- kunnskap om ulike pasientforløp ved livstruende sykdom

Ferdigheter

Etter fullført emne forventes det at studenten kan

- planlegge og gjennomføre undervisning i gruppe for kollegaer

- planlegge kvalitetsforbedringsprosjekt og bidra til kvalitetsforbedring av tjenestene til livstruende syke og døende

Generell kompetanse

Etter fullført emne forventes det at studenten kan

- bidra til tverrprofesjonell samhandling slik at helse- og omsorgstjenesten holder høy kvalitet

Emnets innhold

- palliativ omsorg og tjenestetilbud på ulike nivåer i Norge
- palliativ omsorg i et globalt perspektiv
- kvalitetsforbedring av tjenestetilbudene
- tverrfaglig/flerfaglig samarbeid og tverrprofesjonell samhandling
- juridiske og sosiale støtteordninger
- å være helsepersonell i møte med livstruende syke og/eller døende pasienter samt deres pårørende

Arbeids- og undervisningsformer

- arbeid i basisgruppene
- forelesninger
- posterpresentasjon
- selvstudium

Obligatorisk læringsaktivitet

Obligatorisk læringsaktivitet 3: Posterpresentasjon om forbedring av tjenestetilbud og/eller bedring av kvalitet på tjenestene

Tema: Gruppearbeid og posterpresentasjon med fokus på forbedring av tjenestetilbud og/eller bedring av kvalitet på tjenestene innen palliativ omsorg.

Hensikt:

- samarbeider i gruppe for å belyse forbedring av tjenestetilbud og/eller bedring av kvalitet på tjenestene
- fordyper seg i litteratur om et valgt tema, samt gjøre aktivt bruk av yrkeserfaringer
- reflekterer over hvordan relevant litteratur kan anvendes i kvalitetsforbedring av tjenestene innen palliativ omsorg
- lærer å forberede, planlegge og å gjennomføre posterpresentasjon

Faglige krav:

- Posterpresentasjonen skal presentere et kvalitetsforbedringsprosjekt innen palliativ omsorg og diskutere muligheter og barrierer ved implementering av kvalitetsforbedringsprosjektet i praksis. Lærer godkjenner tema for kvalitetsforbedringsprosjektet.
- Gruppens medlemmer har sett veiledningsvideo i Canvas før første veiledning.
- Gruppen leverer forslag til tema og disposisjon for posterpresentasjonen til veileder før første veiledning.
- Hvert gruppemedlem anvender relevant litteratur om valgt tema (hvert gruppemedlem skal anvende relevant pensum fra PALEKS2 del 2b og 50 sider selvvalgt litteratur som inkluderer minst 3 selvvalgte forskningsartikler).
- Gruppen skriver et refleksjonsnotat på maksimalt 200 ord om gruppeprosessen; hva har fungert bra, hva har vært utfordrende og hvordan har utfordringer i gruppen blitt løst. I tillegg skal hvert gruppemedlems bidrag i arbeidet med posterpresentasjonen beskrives kort.

Oppgavetekniske krav:

- Gruppen anvender mal for posterpresentasjon som ligger i Canvas (malen kan tilpasses) og det er rom for kreativitet i utformingen av posteren.
- Litteratur som anvendes i arbeidet med posterpresentasjonen føres opp på felles litteraturliste for gruppen, hvor det markeres hvilket gruppemedlem som har anvendt hvilken litteratur.

Gjennomføring:

Basisgruppene forbereder og gjennomfører posterpresentasjonen. Alle studentene må være aktive både i arbeidet og under posterpresentasjonen. Hver gruppe har 15 minutter til disposisjon og 5 minutter til spørsmål. Tidspunktet for presentasjonen framgår av timeplanen, og nærmere informasjon blir lagt ut i Canvas.

Veiledning: Det gis generell informasjon i Canvas. Gruppene får tildelt veileder, og det gis veiledning til hver gruppe. Gruppen må møte samlet til veiledning.

Innlevering: Hver gruppe leverer posterpresentasjonen, litteraturliste og refleksjonsnotat merket med navn på gruppens medlemmer. Se informasjon i Canvas for innlevering.

Vurdering:

Læringsaktiviteten vurderes av faglærer. Godkjenning er knyttet til faglige og oppgavetekniske krav, og til deltakelse både i forarbeid og gjennomføring av undervisningen.

Ved ikke-godkjent eller ved manglende deltakelse må studenten levere en skriftlig oppgave etter avtale med faglærer.

Vurderingsform

Eksamen i PALEKS2 er en felles eksamen for både del 2a og del 2b.

Forutsetning: For å kunne fremstille seg til eksamen må obligatorisk læringsaktivitet 2, 3, og 4 være vurdert til godkjent.

Vurdering: Sentrale kunnskaper, faglig refleksjon og kunnskapsanvendelse fra pensum i PALEKS2 del 2a og 2b vektlegges.

Vurderingsform: Kort skriftlig hjemmeeksamen

Varighet: 4 timer

Vurderingsuttrykk: Gradert karakter A-F